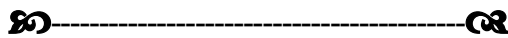

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ
เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี*

ELDERLY'S SUBSISTENCE ALLOWANCE EFFECTIVENESS MANAGEMENT OF
BANGBUATHONG MUNICIPALITY NONTHABURI PROVINCE

พระมหาสุรศักดิ์ รุจิธมโม, อนูวัต กระสังข์, ธิติวุฒิ มั่นมี

Phramahasurasak Rujithmmo, Anuwat Krasang, Thitiwut Manmee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity

E-mail: kumsurasak313@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพ ความสัมพันธ์ และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ดำเนินการโดยสำรวจ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง 381 คน เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติตค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.542 2. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหาร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหาร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง 3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะพบว่า ระยะเวลาและระบบการบริหารบางขั้นตอนมากเกินไป เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้น ประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ให้ลดขั้นตอน เพิ่มการแนะนำแนวทางในการรับเบี้ยยังชีพ เพิ่มการจัดฝึกอบรมให้ความรู้พนักงาน มีการหมุนเวียนสถานที่ มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง ควรเพิ่มช่องทางในการขึ้นทะเบียนสำหรับผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ; การบริหารจัดการ; ผู้สูงอายุ

*Received September 14, 2021; Revised April 19, 2022; Accepted April 19, 2022

Abstract

This research paper aimed to study the level of efficiency, relationships and problems, obstacles and recommendations of elderly living allowance management, conducted by survey collected data with questionnaires from 381 samples who were the elderly people living at Bang Bua Thong Municipality. Statistics used in the research were frequency statistics, percentages, averages, standard deviations, and Pearson correlation coefficient statistics. The qualitative research collected data from key informants by in-depth interviewing and analyzed by content descriptive interpretation.

Findings showed that 1. The efficiency of management was at the highest level. The relationship between administrative efficiency and overall senior living allowance and overall management efficiency was highly positive. The Overall Buddha-dhamma Itthipada 4 with overall management efficiency, has a high level of positive correlation, and 3. Problems, obstacles and suggestions were that some administrative periods and systems were excessive. The officers lacked enthusiasm, public relations were not thorough to reduce the process. There should Add guidance on how to receive allowances and employee education and training at different premises. Public relations should be added by many channels and more channel for elderly registration.

Keywords: Effectiveness; Management; Elderly

บทนำ

การจัดสวัสดิการสังคมด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นภารกิจหนึ่งที่เทศบาลตำบลได้รับการถ่ายโอนมาจากกรมประชาสงเคราะห์และสำนักงานประมาณ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 โดยสำนักงานประมาณได้จัดสรรงบประมาณเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2546) กล่าวคือ การถ่ายโอนงานทั้งด้านระเบียบการดำเนินงานและด้านงบประมาณ ภารกิจการจัดสวัสดิการสังคมสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลมีระเบียบแนวทางการดำเนินงานจากกระทรวงมหาดไทยรองรับ คือ ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ปัจจุบันเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี มีจำนวนผู้สูงอายุและผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพที่จำเป็นอย่างยิ่ง มีรูปแบบในการให้บริการเบี้ยยังชีพจากเทศบาล 2 รูปแบบ คือ มารับด้วยตนเองหรือผ่านผู้แทนจากเจ้าหน้าที่โดยตรง และแบบที่โอนเบี้ยยังชีพผ่านบัญชีธนาคาร ซึ่ง

ทั้ง 2 รูปแบบ มีขั้นตอนในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน จากความเป็นมา และความสำคัญของเรื่องดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการจัดสวัสดิการสังคมต่อประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งการจัดสวัสดิการเป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญต่อการนำไปพัฒนาคุณภาพของการให้บริการใน เรื่องดังกล่าว ในฐานะของหน่วยงานที่มีความผูกพันและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รวมทั้งผู้วิจัยเห็นว่าการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสังคมของหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการให้บริการการจัดสวัสดิการสังคมในกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ผู้สูงอายุ ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานและการรับบริการของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการพัฒนา คุณภาพการจัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในระดับพื้นที่มากที่สุด จากสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่บ่งบอกถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และปัญหา อุปสรรคต่อการจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงาน และเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการโดยสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองบางบัวทอง จำนวน 381 คนที่ ได้จากสูตรของ Taro Yamane (1973) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จากประชากรทั้งหมด 7,926 คน (สำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง, 2563) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูล

โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติตค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สันและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 9 ท่าน เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ 1. กลุ่มผู้บริหารเทศบาล จำนวน 3 คน 2. กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้จัดสวัสดิการ จำนวน 3 คน 3. กลุ่มผู้รับสวัสดิการเบี้ยยังชีพ จำนวน 3 คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 มีอายุระหว่าง 71 – 80 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 มีสถานภาพ สมรส จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 93.4 และมีรายได้ต่อเดือน 10,000 บาทหรือต่ำกว่า จำนวน 319 คน

1. ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.542 ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.673) ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$ S.D. = 0.529) ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$ S.D. = 0.628) ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$ S.D. = 0.783) ด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.763)

2. ผลการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี การบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพ โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .973^{**}$) การเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพ กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .328^{**}$) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ

ผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .291^{**}$) สิ่งอำนวยความสะดวก กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ($r = .341^{**}$) การขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .661^{**}$)

ความสัมพันธ์ระหว่างหลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .670^{**}$) ฉันทะ ความพอใจ กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .885^{**}$) วิริยะ ความเพียร กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .623^{**}$) จิตตะ ความตั้งใจมั่น กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .398^{**}$) วิมังสา ความไตร่ตรอง กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .492^{**}$)

3. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการสวัสดิการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ด้านการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพ ระยะเวลา และระบบการบริหารบางขั้นตอนเยอะมากเกินไปทำให้การเบิกจ่ายบางครั้งล่าช้าไป การแจ้งแนวทางการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุบางท่านไม่ทราบข่าวสาร ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่บางคนให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามยังไม่ตรงประเด็น เจ้าหน้าที่บางท่านยังขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้สูงอายุบางท่านไม่สะดวกในการเดินทางมารับเบี้ยยังชีพจุดบริการน้ำดื่มห้องน้ำ ที่จอดรถยังไม่เพียงพอต่อการใช้บริการ ด้านการขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุ การประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควรช่องทางสมัครสมาชิกยังมีน้อยเกินไป การตรวจสอบเอกสารบางครั้งยังไม่มีผลอะไรมากพอทำให้ตกหล่น ข้อเสนอแนะ ให้ลดขั้นตอนการดำเนินการเบิกจ่ายเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ควรเพิ่มการแนะนำแนวทางในการรับเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่ยังเข้าไม่ถึง ควรเพิ่มการจัดฝึกอบรมให้ความรู้พนักงานเพิ่มเติม เพิ่มแรงจูงใจในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ ควรมีการหมุนเวียนสถานที่ในการรับเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ ให้มีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางเพื่อให้ทั่วถึง ควรเพิ่มช่องทางในการขึ้นทะเบียนสำหรับผู้สูงอายุ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน คือ ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านการให้บริการอย่างเพียงพอ ด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่อง และด้านการให้บริการอย่างก้าวหน้า และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการให้บริการที่ตรงเวลา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ในการจ่ายเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ ในบางเดือนอาจมีการจ่ายเบี้ยยังชีพเป็นไปตามกำหนดวันที่ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการบริหารจัดการในบางเรื่องที่ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการที่ซับซ้อนและละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “โครงการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ” ผลการศึกษาพบว่า เกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพ มักให้ความสำคัญกับผู้มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปเป็นหลัก รองลงมาให้ ความสำคัญกับความขาดแคลน ยากจน ไม่มีรายได้ มีปัญหาสุขภาพ และช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพมีคุณสมบัติไม่ตรงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ยังมีผู้สูงอายุที่เป็นเครือญาติกับกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ได้รับเบี้ยยังชีพ วิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุใช้วิธีการโอนเงินผ่านบัญชีผู้สูงอายุ มากที่สุด รองลงมาคือ การจ่ายเงินสดให้ผู้สูงอายุ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นไปอย่างตรงเวลาผู้สูงอายุได้รับเงินครบถ้วน มีเพียงบางส่วนที่ได้รับเงินไม่ครบเพราะลูกหลานไปรับเงินแทนแต่ไม่นำมาให้การบริหารจัดการสวัสดิการของเทศบาลเมืองบางบัวทองทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุข บุปผา และนวัทร โตสุวรรณ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลี้มรอต อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง” ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองลี้มรอต อำเภอลำปางโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมากคือ ด้านการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพรองลงมาคือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล กุญชรินทร์ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทางด้านสวัสดิการสังคมของ องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล” ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำภารกิจด้านสวัสดิการสังคมของ องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล มีความครอบคลุมในกลุ่มเป้าหมายซึ่งได้แก่กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ พิการแต่ไม่ครอบคลุมในกิจกรรมงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทำได้แล้วบังเกิดประสิทธิผลเป็นอย่างดี ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานได้แก่การขยายขอบข่ายการดำเนินงานให้ครอบคลุมกิจกรรม มากกว่าที่ผ่านมา มีการปรับปรุงระบบการบริหารภายในองค์กรให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้นและการ แสวงหาความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากภาคส่วนอื่นๆ เพิ่มเติม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชาติ มาแก้ว (2556) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่มี รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อรูปแบบการจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ เพราะเป็นเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของตัวเองในวัยชราซึ่ง อนุชา นาแก้ว ผู้ศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขตตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกล ชื่นกระโทก และรัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “การดำเนินงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา” ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโนนแดงได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลและผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นว่าเป็นหลักการปกครองที่ดี กระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ 1. หลักนิติธรรม ได้ มีการออกข้อบัญญัติ อปท.คำนึงถึงสิทธิ หน้าที่ของประชาชน และได้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ การบริหารงานของ อปท. มีความชัดเจน และเป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับ 2. หลักคุณธรรม ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพและมีไมตรีจิต พร้อมให้บริการ 3 ด้านความโปร่งใส มีการจัดเก็บภาษี และการบริหารงบประมาณ 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการรับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขข้อร้องเรียนต่างๆ และดำเนินการอย่างรวดเร็วและเต็มความสามารถ 5. ด้านหลักความรับผิดชอบ อปท. จัดให้มีการบริการอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรม และทั่วถึงทุกชุมชน 6. ด้านหลักความคุ้มค่า การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ อปท. ตั้งเป้าหมายไว้

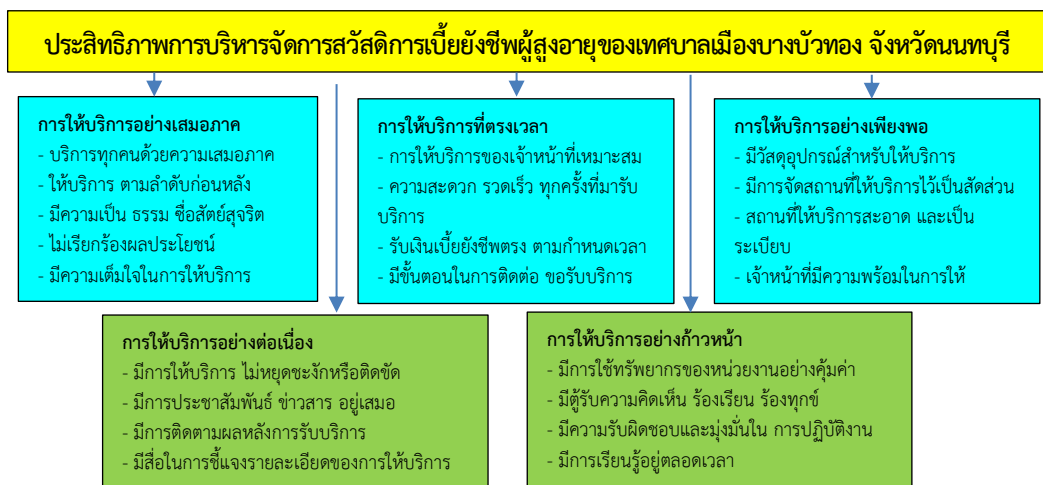
2. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี การบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพ โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .973^{**}$) หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 โดยภาพรวม กับประสิทธิภาพการบริหารกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .670^{**}$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองกาญจน์ พลฤทธิพิทักษ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “อิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการกรณีศึกษา : บริษัท สตาร์ มาร์คแมนูแฟคเจอร์รี่ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า อิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการ ของบริษัท สตาร์มาร์ค แมนูแฟคเจอร์รี่ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้าน พบว่าอิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการ ของบริษัท สตาร์มาร์ค แมนูแฟคเจอร์รี่ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร ในด้านจิตตะ (การเอาใจใส่มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน) ด้านวิมังสา (การรู้จักพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผล) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการดำเนินกิจการ คือรายได้ยังไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมในที่ทำงานคับแคบไม่เพียงพอ ฝุ่น

ละอองเยอะ พนักงานขาดการได้รับฝึกอบรม เพื่อเพิ่มเติมทักษะและประสบการณ์การทำงาน ดังนั้น การศึกษาและการนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มความสำเร็จในการดำเนินกิจการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท สตาร์มาร์คแมนูแฟคเจอร์ริง จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร สามารถพิจารณาได้ 4 ด้าน คือ ด้านฉันทะ (ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน) วิริยะ (ความขยันหมั่นเพียร ปฏิบัติงานด้วยความพยายาม) จิตตะ (ความเอาใจใส่ฝึกฝน มุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรองใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผล) ทั้งสี่ข้อนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินกิจการได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนสุข ภูสุข (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมี ด้านฉันทะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะและด้านวิมังสา ตามลำดับ ข้าราชการฝ่ายอัยการที่มีการศึกษา ที่ต่างกัน มีประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลัก อิทธิบาท 4 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งที่ต่างกัน มีประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ไม่แตกต่างกัน แนวทางการประยุกต์ใช้อิทธิบาท 4 ของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สำคัญได้แก่ ข้าราชการฝ่ายอัยการทุกคนจะต้องเป็นผู้รักงานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่ และเอาใจใส่กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และเพิ่มพูนวิชาความรู้ความสามารถในการทำกิจการงาน และมุ่งมั่นที่จะทำงานในหน้าที่รับผิดชอบหรือกิจการงานอาชีพของตนให้สำเร็จเรียบร้อยอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ในการประกอบกิจการงาน ในหน้าที่หรือในอาชีพของตนจึงจะถึงความสำเร็จ และความเจริญก้าวหน้า ใส่ใจในประสิทธิภาพ โดยเอาใจใส่ต่อกิจการงานที่ทำและมุ่งกระทำงาน รู้จักพิจารณาเหตุ สัมผัสเหตุผล ในการปฏิบัติงานของตนเอง

3. สรุปข้อเสนอแนะของการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี หลักพุทธธรรมอิทธิบาท 4 เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี การจะบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องมีความชอบและรักในงานนี้ และเต็มใจก่อนถึงจะสามารถทำได้ เพราะเจ้าหน้าที่ต้องรู้จักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ตนเองรับผิดชอบ การจะบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องใช้ความเพียรพยายามเป็นอย่างมาก เป็นการ

ทำงานที่ต้องรอบคอบ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องใส่ใจและตั้งใจเป็นอย่างมากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องไตร่ตรองหรือปรับปรุงการทำงานเป็นอย่างมากยึดหลักปฏิบัติและระเบียบข้อกฎหมายเพื่อความถูกต้องในการดำเนินงาน จากข้อมูลการวิจัยพบว่า มีความสอดคล้องกันกับงานวิจัยของ นิพนธ์ โอภาษี (2557) ได้ทำการศึกษารื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงาน ตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยถั่วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริหารขององค์กร ที่ใช้อำนาจการตัดสินใจฝ่ายเดียวและ ไม่นำข้อมูลปัญหาของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูลเพื่อจัดทำแผนงานและขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้น การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควร มีการสำรวจความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการ กำหนดเป็นนโยบาย นโยบายถึงจะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่และองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบการบริหารงานในโครงการและกิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนั้นการบริหารงานควรนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือหลักอิทธิบาท 4 คือ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ตั้งใจรับรู้ในสิ่งที่ทำ) และ วิมังสา (ความไตร่ตรอง) มาประยุกต์ใช้ทั้งการบริหารตน บริหารคน และบริหารงานเพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลสูงสุด

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพข้างต้นสามารถอธิบายองค์ความรู้ในได้ดังต่อไปนี้

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค การให้บริการอย่างเสมอภาค เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพมีประสิทธิภาพมากที่สุด เทศบาลได้ให้ความสำคัญการจัดสถานที่ดี โดยปฏิบัติตามระเบียบข้อกำหนดที่วางไว้ มีการปรับปรุงระเบียบข้อบังคับบางอย่างเพื่อให้การจ่ายเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุมีความเสมอภาคทุกช่วงอายุ มีการลงพื้นที่ให้บริการรับลงทะเบียนอย่างทั่วถึงเพื่อลดการเดินทางมายังสถานที่ตั้งของทางเทศบาลเป็นการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

2. การให้บริการที่ตรงเวลา มีการค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว สามารถตรวจสอบเช็คสถานะต่างๆของผู้มารับบริการได้อย่างรวดเร็ว ในระบบเดียวสามารถลิ้งค์ข้อมูลได้ทุกที่ การบริการสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้มารับบริการอื่นๆ เทศบาลมีเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอและรวดเร็ว การให้บริการผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนตามช่วงอายุคือ ตั้งแต่ อายุ 60 ปี ขึ้นไป สามารถกระทำได้ทันเวลาการให้บริการอย่างถูกต้อง มีการให้บริการประชาชนตามลำดับขั้นตอน ตรงต่อเวลา

3. การให้บริการอย่างเพียงพอ การบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาล มีความเพียงพอสำหรับการให้บริการแก่ประชาชน มีการบริการที่สะดวกและรวดเร็ว มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารอยู่ตลอดเวลาและคอยติดตามผลของผู้รับสวัสดิการ ถ้าหากเกิดข้อสงสัยไม่เข้าใจก็มีการอธิบายรายละเอียดให้เข้าใจ มีการจัดระบบที่ดี มีการจัดคนให้บริการอย่างเหมาะสมและมีการนำเทคโนโลยีมาใช้

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแล และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแล และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการให้บริการตามขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การบริหารจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้สูงอายุ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่างๆให้ผู้สูงอายุทราบ

5. การให้บริการอย่างก้าวหน้า มีอุปกรณ์เจ้าหน้าที่ที่พร้อมเพื่อประสิทธิภาพของงาน มีการเพิ่มจำนวนผู้รับผิดชอบให้มากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ ลดช่องว่างระหว่างผู้สูงอายุและพนักงานภาครัฐ โดยต้องใช้ อสม. ประธานชุมชน เข้ามาติดตามดูแล ผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือ และนำเทคโนโลยีการติดตามผลมาใช้ มีการจัดการศึกษาอบรม เรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายด้านการให้บริการนอกสถานที่ โดยจัดให้มีหน่วยงานบริการเคลื่อนที่ไปตามตำบลต่าง ๆ

2. ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานในส่วนงานการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้สูงอายุได้รับรู้ก่อนการรับเบี้ยยังชีพทุกครั้ง

3. ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานในส่วนงานประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรมีการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องงานบริการประชาชน เพื่อปลูกจิตสำนึกข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้มีอัธยาศัยดี สร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อผู้มารับบริการ

2. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยมุ่งเน้นเรื่องที่ประชาชนต้องรับรู้ในลักษณะของการประชาสัมพันธ์ เอกสารเผยแพร่ และสื่อออนไลน์

3. ควรตั้งจุดบริการประชาชนให้มีมากยิ่งขึ้น เพื่อสามารถทำให้ประชาชนผู้มาติดต่อได้รับบริการอย่างทั่วถึงและสะดวกรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการให้บริการต่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

2. ควรศึกษามาตรการในการปรับปรุงระบบการให้บริการต่อผู้สูงอายุที่มาใช้บริการ

3. ควรศึกษาทัศนคติและพฤติกรรม ของผู้มารับบริการ เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนางานด้านการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). *การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.

กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กรองกาญจน์ พงษ์พิทักษ์. (2555). *อิทธิบาท 4 ของผู้บริหารและพนักงานที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจการ กรณีศึกษา: บริษัท สตาร์มาร์คแมนูแฟคเจอร์รี่ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). *โครงการประเมินผลการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพสำหรับผู้สูงอายุ*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: เพ็ญวานิชย์.

นิพนธ์ โอภาษี. (2557). *การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วเหนือ อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พูนสุข ภูสุข. (2556). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 ของข้าราชการฝ่ายอัยการสำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดในภาควันออกเฉียงเหนือ*.

- (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มงคล กุญชรินทร์. (2556). *การพัฒนางานด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น).
ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สกล ชื่นกระโทก และรัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์. (2558). *การดำเนินงานสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา*. นครราชสีมา: วิทยาลัย
นครราชสีมา.
- สำนักงานเทศบาลเมืองบางบัวทอง. (2563). *ข้อมูลเทศบาลเมืองบางบัวทอง*. สืบค้น 4 กันยายน
2563, จาก <https://buathongcity.go.th/>
- สุข บุปผา และนวัทร โตสุวรรณ. (2563). *ประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลเมืองล้อมแรด อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง*. สืบค้น 4 กันยายน 2563,
http://101.109.41.140/tak/northern/new_web/conference/files/journal/J6.pdf
- อนุชาติ มาแก้ว. (2556). *รูปแบบการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในเขต ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Yamane. t. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. 3rd ed.. Time Printers Sdn.
Bnd. Singapore. 1973.